

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΤΑ**

**ΕΡΓΟ: « ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ – ΑΝΑΠΑΛΑΙΩΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΣΙΝΔΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ
ΤΟΥ ΣΕ ΝΕΟ ΔΗΜΑΡΧΙΑΚΟ ΜΕΓΑΡΟ ΔΗΜΟΥ ΔΕΛΤΑ »**

ΤΕΥΧΗ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ

**ΤΕΥΧΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ
(ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ)**

ΣΙΝΔΟΣ, 11 Αυγούστου 2022

ΣΙΝΔΟΣ, 11 Αυγούστου 2022

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο ΑΝ. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ Δ.Τ.Υ.

ΤΣΑΡΟΥΧΑ ΕΛΕΝΗ

ΓΕΜΕΝΕΤΖΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Π.Ε.

ΑΓΡ. ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Π.Ε.

**ΣΙΝΔΟΣ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2022**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ
ΕΣΠΑ & ΤΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑΝΕΚ

ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΕΡΓΟ: ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ – ΑΝΑΠΑΛΑΙΩΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΣΙΝΔΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΣΕ ΝΕΟ ΔΗΜΑΡΧΙΑΚΟ ΜΕΓΑΡΟ ΔΗΜΟΥ ΔΕΛΤΑ

ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ: ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΤΑ

ΘΕΣΗ: ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΙΝΔΟΥ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

- 1) ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ - ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΣΙΝΔΟΥ
- 2) ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΥΠΟΛΟΓΙΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ
  - ΑΠΟ ΤΟ 1894-1929 ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΛΛΙΑ
  - ΑΠΟ ΤΟ 1929 -1962 ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ
- 3) ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΣΙΝΔΟΥ - ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ
- 4)ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
  - ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
  - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΑ ΕΠΙΠΕΔΟ
- 5) ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ
  - ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ
  - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ (συνοπτικά)
  - ΕΠΙΠΕΔΟ ΥΠΟΓΕΙΟΥ
  - ΕΠΙΠΕΔΟ ΙΣΟΓΕΙΟΥ
  - ΕΠΙΠΕΔΟ ΟΡΟΦΟΥ
  - ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΟΦΙΤΑΣ
  - ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
- 6)ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ
- 7)ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΓΙΑ Α.Μ.Ε.Α.
- 8)ΚΤΙΡΙΟΛΟΓΙΚΟ
- 9)ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ:

- Γ.1.:ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ
- Γ.2.: ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΧΩΡΩΝ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1) ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ - ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΣΙΝΔΟΥ

Η Σίνδος είναι κωμόπολη της περιφερειακής ενότητας Θεσσαλονίκης, έδρα της δημοτικής ενότητας Εχεδώρου και του δήμου Δέλτα. Έχει πραγματικό πληθυσμό 9.289 κατοίκους (2011).

Η Σίνδος βρίσκεται Δυτικά της Θεσσαλονίκης σε απόσταση 14 χιλιομέτρων και σε απόσταση 2 χιλιομέτρων δυτικά του ποταμού Γαλλικού (Εχεδώρου). Βόρεια της κωμόπολης, σε μικρή απόσταση, βρίσκεται η Βιομηχανική Περιοχή Θεσσαλονίκης, μία από τις μεγαλύτερες βιομηχανικές ζώνες της Ελλάδος. Στην κωμόπολη, βρίσκονται επίσης, οι εγκαταστάσεις του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος (Δι.ΠΑ.Ε. – πρώην Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης Α.Τ.Ε.Ι.Θ.).

Για την ύπαρξη της αρχαίας Σίνδου υπάρχει μόνο η γραπτή μαρτυρία του Ηροδότου, ότι ο στόλος του Ξέρξη εισχώρησε στο Θερμαϊκό κόλπο και ναυλόγησε στη Θέρμη, στην πόλη Σίνδο και στη Χαλάστρα. Από την περιγραφή αυτή, γνωρίζουμε, ότι η Σίνδος ήταν παράλια πόλη και βρισκόταν μεταξύ της Θέρμης και της Χαλάστρας, πιθανότατα κοντά στις εκβολές του Εχεδώρου ποταμού [1].

Η κωμόπολη επί Τουρκοκρατίας ονομάζονταν Τεκελί και την κατοικούσαν περίπου 60 οικογένειες γηγενών. Μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή εγκαταστάθηκαν στην περιοχή 389 ελληνικές προσφυγικές οικογένειες, που αριθμούσαν συνολικά 1.457 άτομα. Συγκεκριμένα στη Σίνδο εγκαταστάθηκαν Έλληνες πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία και ειδικότερα από το Χαμζάμπειλι της Μαγνησίας, από το Σουσουρλούκι της Προύσας καθώς και από την Ανατολική Θράκη κυρίως από την Βιζύη αλλά και Έλληνες πρόσφυγες από το Σιναπλί της Ανατολικής Ρωμυλίας.

Το Tekyeli ήταν τούρκικο τσιφλίκι, που ανήκε στο βακούφι του Γαζή Εβρενός μπέη και στο μουκατά των φυλάκων λιβαδιών (koryciyan). Για την προέλευση της ονομασίας του οικισμού υπάρχουν δύο εκδοχές, από τις οποίες η μία θεωρεί, ότι αυτή είναι παράγωγο της τούρκικης λέξης "teke" (μοναστήρι μουσουλμάνων δερβίσηδων) και η άλλη, ότι η ονομασία προέρχεται από την τούρκικη λέξη "tecelli" (τύχη, πεπρωμένο) [1].

Στα μέσα του 19ου αιώνα πέρασε από το Τεκελί ο Άγγλος περιηγητής E. Clarke, ο οποίος χαρακτηρίζει τον οικισμό ένα "αξιοθρήνητο χωριό" στο οποίο υπήρχαν πολλές αρχαιότητες. Μεταξύ αυτών ο Clarke αναφέρει την ύπαρξη διάφορων γρανιτένιων κολώνων και μιας ωραιότατης καλύπτρας από ένα τεράστιο μαρμάρينو "Soros". Ο Clarke προσέδωσε τον χαρακτηρισμό αυτό ίσως στην ογκώδη λαξευμένη πέτρα η οποία βρίσκεται τοποθετημένη στην κεντρική πλατεία της Σίνδου, (σημ.: σήμερα, 2016, η πέτρα έχει απομακρυνθεί από την πλατεία) (ΕΙΚΟΝΑ Α.1., Παράρτημα Α).

Στην κεντρική πλατεία του Τεκελί, βρισκόταν και το κονάκι του Χαμντή μπέη, ο οποίος είχε διατελέσει δήμαρχος Θεσσαλονίκης από το 1893-1908. Το τριώροφο επιβλητικό κτίριο χρησιμοποιήθηκε από το 1918 για να στεγάσει το σχολείο της κοινότητας μέχρι το 1936 (σύμφωνα με Θ. Αθ. Γκλαβέρη) οπότε και οι μαθητές μεταφέρθηκαν στο καινούριο σχολείο που ανεγέρθηκε κοντά στη θέση που βρισκόταν το κονάκι και δεν είναι άλλο από το κτίριο που αφορά η παρούσα τεχνική έκθεση (ΕΙΚΟΝΑ Α.2., Παράρτημα Α). Το 1926 το Τεκελί μετονομάζεται σε Σίνδο.

2) ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΥΠΟΛΟΓΙΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ

ΑΠΟ ΤΟ 1821 - 1929 - ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΛΛΙΑ

Η παρούσα μελέτη αφορά το κτίριο του παλιού Δημοτικού Σχολείου Σίνδου το οποίο ολοκληρώθηκε στα τέλη της δεκαετίας του '30. Η χρονική στιγμή που πραγματοποιήθηκε είναι ιδιαίτερης σημασίας καθώς το 1930 πραγματοποιείται ανατροπή στον τρόπο σχεδιασμού των σχολικών κτιρίων, τα οποία μέχρι τότε ακολουθούσαν συγκεκριμένα πρότυπα (σύστημα Καλλία). Αυτό καθιστά το Δημοτικό Σχολείο Σίνδου ένα από τα τελευταία δείγματα της σχολικής αρχιτεκτονικής στα πρότυπα του Καλλία με εκτιμώμενο έτος αποπεράτωσης το 1929.

Στις 17 Μαΐου 1894 εκδίδεται διάταγμα που περιέχει κανονιστικό κείμενο με συγγραφέα τον Δ. Καλλία και αφορά το σχολικό χώρο. Ο Δ. Καλλίας ήταν ο πρώτος συγγραφέας τέτοιου κανονιστικού κειμένου που δεν ήταν εκπαιδευτικός, αλλά πολιτικός μηχανικός με σπουδές στο εξωτερικό (πολυτεχνείο της Γάνδης). Το κείμενο του ακολουθεί πιστά τα πρότυπα αντίστοιχων γαλλικών κειμένων και συγκεκριμένα τον "Κανονισμό για την κατασκευή και τον εξοπλισμό των σχολικών κτιρίων" του Jules Ferry (Παρίσι, 1880) [2]. Χαρακτηριστικό είναι ότι το κείμενο περιέχει αυτούσια από το αντίστοιχο γαλλικό, τα σχεδιαγράμματα με προτάσεις διάταξης των αιθουσών και του εξοπλισμού τους ανάλογα με τον αριθμό των μαθητών. Το Διάταγμα Καλλία εφαρμόστηκε ευρέως από το 1898, αφού χρησιμοποιήθηκε σαν βάση σχεδιασμού των τύπων του πρώτου κρατικού προγράμματος κατασκευής σχολικών κτιρίων (ΕΙΚΟΝΑ Α.4., Παράρτημα Α).

Κύριο χαρακτηριστικό της μορφολογίας που συναντούμε στους τύπους σχολικών κτιρίων σύμφωνα με το διάταγμα του 1894 είναι ο ισχυρός άξονας συμμετρίας που διέρχεται από την κύρια είσοδο του κτιρίου, με την κύρια όψη του κτιρίου από τη μεριά του δρόμου να την ορίζει μια κανονικότητα. Οποιοσδήποτε παραμορφώσεις τις συμμετρικότητας θα γινόταν προς την μεριά της αυλής (ΕΙΚΟΝΑ Α.5., Παράρτημα Α). Συνεπώς η έμφαση δίνεται στην κύρια όψη προς το δρόμο, όπου χρησιμοποιούνται διακοσμητικά τα στοιχεία του νεοκλασικού λεξιλογίου. Τα στοιχεία αυτά προσδίδουν στα κτίρια μια επιβλητικότητα και σχετική μνημειακότητα, πράγμα που θεωρείται ότι θα συνεισφέρει στην ενίσχυση της επιβολής του θεσμού της σχολικής εκπαίδευσης (ΕΙΚΟΝΑ Α.6., Παράρτημα Α).

Το θέμα των σχολικών κτιρίων συνιστά μέρος μιας συνολικότερης συζήτησης που διαρκώς εξελισσόταν και ασκούσε κριτική στα προγενέστερα προτεινόμενα συστήματα. Ήδη από το 1911 ασκούνταν κριτική στο σύστημα Καλλία, με κύριο πρόβλημα τη μη διάκριση αστικού και αγροτικού τύπου, ανάλογα με την τοποθεσία του σχολείου και το κόστος των διακοσμητικών νεοκλασικών στοιχείων. Το νεοσύστατο Γραφείο Σχολικής Υγιεινής (1911) του Υπουργείου Παιδείας παρήγαγε τον Νοέμβριο του 1911 μία σειρά υποδειγμάτων διδακτηρίων που αποτελούν την πρώτη έκφραση των νέων αρχών της σχολικής αρχιτεκτονικής. Απορρίπτεται ο αυστηρός, μηχανικά επαναλαμβανόμενος, τύπος και αντικαθίσταται από μία μεγαλύτερη ποικιλία σχεδιαστικών υποδειγμάτων που υπαγορεύουν οι γενικοί υγιεινοί και παιδαγωγικοί κανόνες, αλλά και ο οικονομικός προγραμματισμός. Οι σχεδιαστές του Γραφείου, Ν. Μπαλάνος και Γ. Σούλης, υιοθετούν τις διατάξεις του διατάγματος Καλλία, συνεπώς δεν παρουσιάζονται σημαντικές διαφοροποιήσεις στην βασική μονάδα της διάταξης που είναι η αίθουσα.

Από τις δύο σειρές υποδειγμάτων που παράχθηκαν στις περιπτώσεις των μονοτάξιων, διτάξιων και τετρατάξιων και εξατάξιων σχολείων τις σειρές Β, η γενική διάταξη της κάτοψης δεν παρουσιάζει καμία αλλαγή από την πρόταση Καλλία, αφού η συμμετρία της εισόδου ως προς τον κεντρικό άξονα και η κατά μήκος παράθεση των αιθουσών θεωρείται βέλτιστη από άποψη συνθηκών φωτισμού. Ακόμη απλοποιούνται τα διακοσμητικά στοιχεία, προς μια πιο μινιμαλιστική κατεύθυνση, πχ. η χρήση οριζόντιων ταινιών στην όψη (ΕΙΚΟΝΕΣ Α.7. - Α.11., Παράρτημα Α).

Ουσιαστική διαφορά μεταξύ των τύπων Καλλία και των υποδειγμάτων είναι ότι "στην πρώτη περίπτωση, ένας πολύ περιορισμένος αριθμός αρχιτεκτονικών λύσεων, που διαφοροποιούνται μόνο ως προς τον αριθμό των μαθητών που καλούνται να στεγαστούν, διατίθεται σαν απάντηση σε όλες τις δυνατές κτιριολογικές ανάγκες. Αντίθετα την περίοδο του 1920, ο εντυπωσιακός πολλαπλασιασμός των "τύπων" στοχεύει να καλύψει όλες τις ειδικές απαιτήσεις που μπορεί να παρουσιάσει τόσο το πρόγραμμα όσο και ο "τόπος". Προτείνονται δηλαδή διαφορετικές προτάσεις όψεων για την ίδια κάτοψη προκειμένου να απαντήσουν στο αίτημα της αισθητικής προσαρμογής και διαφοροποίησης του σχολικού κτιρίου.

Η τυπολογία του Δ. Καλλία εφαρμόστηκε συνολικά στην ελληνική επικράτεια και έφτασε στο σημείο όπου κάθε νεοκλασικού τύπου σχολείο, ανεξάρτητα από την ημερομηνία κατασκευής του, να χαρακτηρίζεται σαν σχολείο "Τύπου Καλλία" [2].

ΑΠΟ ΤΟ 1929 - 1962 ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ

Σημαντική μεταβολή της εικόνας των σχολικών κτιρίων πραγματοποιήθηκε το 1930 με την συγκρότηση από το Υπουργείου Παιδείας νέας Υπηρεσίας σχολικών κτιρίων μέσα στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης Βενιζέλου (1928-1932). Με πρωτοβουλία του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων Γεωργίου Παπανδρέου, δημιουργείται τεχνική υπηρεσία στην οποία ανατέθηκε η κατασκευή μεγάλου αριθμού σχολικών κτιρίων. Ο Νίκος Μητσάκης με διευθυντική θέση κατά τη διάρκεια εφαρμογής του σημαντικού αυτού προγράμματος, θα γίνει σημείο αναφοράς για τους αρχιτέκτονες που θα προσανατολιστούν προς τη μοντέρνα αρχιτεκτονική και θα συνεργαστούν για την υλοποίηση του προγράμματος. Μερικοί από αυτούς είναι ο Πάτροκλος Καραντινός, ο Δημήτρης Πικιώνης, ο Κυριάκος Παναγιωτάκος, ο Θουκυδίδης Βαλεντής, κ.α. [3].

Η υπηρεσία αυτή επανδρώθηκε από νέους αρχιτέκτονες και προχώρησε σε πλήρη αναθεώρηση της δομής και της μορφής του σχολικού κτιρίου συνεκτιμώντας τα κτιριολογικά, τα μορφολογικά, τα κατασκευαστικά και τα οικονομικά δεδομένα σύμφωνα με τις σύγχρονες ανάγκες και δυνατότητες [5]. Το αποτέλεσμα ήταν εντυπωσιακό με χιλιάδες αίθουσες και σχολεία να κατασκευάζονται σε όλη την Ελλάδα στα πρότυπα της τότε μοντέρνας αρχιτεκτονικής. Τα κύρια χαρακτηριστικά: λειτουργικότητα των χώρων, ένταξη στην μορφολογία του εδάφους, αναίρεση του μνημειακού ύφους, σύγχρονη κατασκευή, έκφραση της κατασκευής στη μορφή (ΕΙΚΟΝΕΣ Α.12 και Α.13., Παράρτημα Α).

Το τέλος της περιόδου έρχεται τυπικά το 1962 με την ίδρυση του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ).

3) ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΗΜ. ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΣΙΝΔΟΥ - ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το κτίριο του παλιού Δημοτικού Σχολείου Σίνδου, θεμελιώθηκε το 1932 στη θέση του τριώροφου Κονακιού του Χαμντή μπέη και πρωτολειτούργησε το 1934-1935. Έκτοτε και μέχρι το 1994 λειτουργούσε ως δημοτικό σχολείο και μάλιστα τα τελευταία χρόνια με διπλή βάρδια. Στη συνέχεια εγκαταστάθηκε εκεί ο Λαογραφικός - Πολιτιστικός Σύλλογος "Ρόδακας", όπου και λειτουργούσε μέχρι πρόσφατα.

Είναι χώρος εκθέσεων τόσο του συλλόγου "Ρόδακας" όσο και των ΚΑΠΗ, ενώ στον αυλόγυρο γίνονται οι πολιτιστικές εκδηλώσεις του Αυγούστου "Σίνδια". Το παλαιό Σχολείο είναι το μοναδικό παλιό κτίριο στο κέντρο της Σίνδου και ο αύλειος χώρος του είναι ο μοναδικός ελεύθερος χώρος στο κέντρο της. Δίπλα στο Σχολείο βρίσκεται και νεότερο ισόγειο κτίριο με την αίθουσα των Δημοτικών Συμβουλίων, το οποίο λειτουργεί σαν Πνευματικό Κέντρο για διαλέξεις κ.α.[6].

4) ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Το Δημοτικό Σχολείο Σίνδου αποτελεί ένα από τα τελευταία δείγματα σχολικών κτιρίων τύπου Καλλία καθώς είναι χτισμένο στο μεταίχμιο της αλλαγής του 1930. Όπως είδαμε και παραπάνω, μέχρι το 1929 τα σχολικά κτίρια ακολουθούσαν μια σχεδιαστική τυπολογία βασισμένη σε πρότυπα που είχε αναδείξει ο Δ. Καλλίας ήδη από τα τέλη του προηγούμενου αιώνα. Το 1930 η αρχιτεκτονική των κτιρίων αυτών αλλάζει και ακολουθεί την σύγχρονη τάση της μοντέρνας αρχιτεκτονικής με τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά της. Τα κτίρια παρουσιάζουν νέα υλικά όπως το σπλισμένο σκυρόδεμα και συγκεκριμένο χαρακτήρα που συνήθως συνδέεται με τον αρχιτέκτονα που τα δημιούργησε.

Το υπό μελέτη κτίριο είναι διώροφο κατασκευασμένο από φέρουσα συμπαγή πλινθοδομή και περιλαμβάνει και υπόγειο [ΕΙΚΟΝΕΣ Β.9. και Β.17., Παράρτημα Β].

Στο Δημοτικό Σχολείο Σίνδου η διάταξη της κάτοψης ακολουθεί το προ 1930 υπόδειγμα εξατάξιου διδακτηρίου (1911, Σειρά Α') που προτάθηκε από τις υπεύθυνες δημόσιες υπηρεσίες του 1911. Η ίδια η τοποθέτηση του κτιρίου σε σχέση με τον αύλειο χώρο του είναι μνημειακή, το κτίριο στέκεται επιβλητικά στο βάθος μιας μεγάλης ελεύθερης επιφάνειας, με αυτό σαν επίκεντρο και την κύρια όψη του στραμμένη προς το δρόμο.

Η κεντρική είσοδος ορίζει αυστηρά τον άξονα συμμετρίας του κτιρίου, με διπλή σκάλα που προσδίδει ένα στοιχείο σχετικής μνημειακότητας. Στην αυστηρά κανονική ορθογώνια κάτοψη οι αίθουσες τοποθετούνται σε παράθεση με όσο το δυνατόν μεγαλύτερα ανοίγματα στην μία πλευρά τους, με τις γωνιακές αίθουσες να έχουν και από ένα συμπληρωματικό άνοιγμα στην πλαϊνή όψη. Ο διάδρομος και οι λειτουργικοί χώροι τοποθετούνται στην πλευρά της εισόδου.

Ο κεντρικός άξονας της εισόδου και τον δύο παραθύρων (εκατέρωθεν) τονίζεται ιδιαίτερα καθώς ο κεντρικός κτιριακός όγκος προβάλλει ελαφρώς προς τα έξω. Η διαφοροποίηση αυτή υπογραμμίζεται με μία ανάγλυφη ταινία που περιγράφει τα ανοίγματα, ενοποιεί το άνοιγμα του ισογείου με το αντίστοιχο του ορόφου και στην στέψη της έχει οξυκόρυφο σχήμα. Τα υπόλοιπα ανοίγματα της κύριας όψης υπογραμμίζονται από διακοσμητικές ταινίες στο πάνω και κάτω μέρος τους.

Η ανάγλυφη αυτή διακόσμηση χαρακτηρίζεται από λιτές, μινιμαλιστικές γραμμές, όπως άλλωστε είχε επικρατήσει να διακοσμούνται τα σχολικά κτίρια μετά το 1911 [ΕΙΚΟΝΑ Β.5., Παράρτημα Β]. Ένα ακόμη μορφολογικό στοιχείο που παρουσιάζει ενδιαφέρον είναι ο ημικυκλικός πρόβολος - στέγαστρο από σκυρόδεμα που βρίσκεται πάνω από την είσοδο. Κρίνουμε ότι είναι μία ιδιαιτερότητα του κτιρίου που εκφράζει την χρονική του συγκυρία. Όντας στο μεταίχμιο δύο εποχών, το καμπύλο στέγαστρο από μπετόν, μοιάζει να συνομιλεί με τη μοντέρνα αρχιτεκτονική που ήδη εφαρμοζόταν σε σύγχρονά του κτίρια [ΕΙΚΟΝΕΣ Β.11. και Β.15., Παράρτημα Β].

Στην πίσω όψη δεν τονίζεται το κεντρικό τμήμα με κάποια προεξοχή, ωστόσο διαχωρίζεται εμφανώς από τα δύο πλαϊνά τμήματα [ΕΙΚΟΝΑ Β.7., Παράρτημα Β]. Στις γωνιακές αίθουσες, τα ανοίγματα των παραθύρων περιέχονται σε κοινή, σε κάθε πλευρά, εσοχή, με την ανάγλυφη διακοσμητική ταινία να τα ενώνει οπτικά τα αντίστοιχα παράθυρα ισογείου και ορόφου. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι και αυτό το στοιχείο προσδίδει κάποια ιδιαιτερότητα στο κτίριο, μιας και δεν τονίζεται μονομερώς η κύρια όψη του αλλά δίνεται σημασία και στην δευτερεύουσα πίσω όψη [ΕΙΚΟΝΑ Β.12., Παράρτημα Β].

Η στέγη του κτιρίου ανακατασκευάστηκε προ δεκαπενταετίας και έχει ξύλινο σκελετό και επικάλυψη από κεραμίδι. Χρίζει αντικατάστασης και στην παρούσα τεχνική έκθεση γίνεται ιδιαίτερη μνεία για τον τύπο στέγης που θα τοποθετηθεί.

Ο περιβάλλον χώρος τονίζει τη μνημειακότητα του κτιρίου, τοποθετώντας το κεντρικά, στο βάθος μιας κυκλικής πλατείας. Η επιφάνεια είναι πλακοστρωμένη με τιμεντόλιθους κόκκινης απόχρωσης. Γύρω από την πλατεία υπάρχουν χώροι πρασίνου, καθώς και δέντρα. Όπως αναφέραμε ήδη, στην πλατεία ήταν τοποθετημένη λίθινη στήλη αρχαιολογικής αξίας, η οποία σήμερα έχει μεταφερθεί.

Στην πίσω μεριά του κτιρίου υπάρχει χώρος στάθμευσης ο οποίος συνδέεται με την πλατεία με δρομάκια από βοτσαλωτά πλακάκια (τυπικά πεζοδρομίου), ενώ η σύνδεση με τις οδούς Αλεξ. Παπάγου και του Πεζόδρομου γίνεται από δρομάκια καλυμμένα με κόκκινα κεραμικά πλακίδια. Αξίζει να αναφέρουμε την έλλειψη αστικού εξοπλισμού, όπως παγκάκια, φωτιστικά, κάδους, εντός της πλατείας. Ακόμη, αισθητική ασυνέχεια παρουσιάζει η αλλαγή υλικού στο σημείο που συναντάει η κυκλική πλατεία τις πλάκες του πεζοδρομίου επί της οδού Μεγ. Αλεξάνδρου [ΕΙΚΟΝΑ Β.16., Παράρτημα Β]. Τέλος, ο χώρος στάθμευσης πίσω από το κτίριο καταλαμβάνεται από μεγάλους πράσινους κάδους σκουπιδιών.

Το κέλυφος του κτιρίου του παλιού Δημοτικού Σχολείου Σίνδου έχει χαρακτηριστεί ως μνημείο από το 2008 (ΦΕΚ 263/1 ΙΟΥΛΙΟΥ 2008).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΑ ΕΠΙΠΕΔΟ

Επίπεδο Υπογείου:

Το υπόγειο είναι προσβάσιμο από καταπακτή που βρίσκεται κάτω από το εσωτερικό κλιμακοστάσιο. Το μεγαλύτερο τμήμα του δαπέδου του βρίσκεται στη στάθμη -0,70 με ένα κομμάτι στην περιοχή του κλιμακοστασίου να κατεβαίνει στη στάθμη -1,50. Το δάπεδο του υπογείου είναι χωμάτινο [ΕΙΚΟΝΑ Β.1., Παράρτημα Β].

Επίπεδο Ισογείου:

Στο ισόγειο η διάταξη των χώρων έχει παραμείνει αυτούσια από την εποχή της πρώτης λειτουργίας του. Η κεντρική είσοδος οδηγεί σε ορθογώνιο διάδρομο κατά μήκος της πρόσοψης και οδηγεί στις εισόδους των αιθουσών διδασκαλίας. Στη δυτική πλευρά του διαδρόμου υπάρχει ένας χώρος γραφείου και από την άλλη μεριά βρίσκονται το κλιμακοστάσιο που οδηγεί στον όροφο και μία πλαϊνή έξοδος που ανοίγει σε υπαίθρια διαμόρφωση σκαλοπατιών και κατεβαίνει στον αύλειο χώρο [ΕΙΚΟΝΑ Β.6., Παράρτημα Β]. Κάτω από το κλιμακοστάσιο υπάρχει καταπακτή που οδηγεί στον υπόγειο χώρο. Κατά μήκος της νότιας πλευράς του κτιρίου παρατάσσονται οι τρεις αίθουσες διδασκαλίας, με τη δυτική και τη μεσαία να φωτίζονται από ανοίγματα μόνο στη μια πλευρά τους και την ανατολική να έχει ανοίγματα σε δύο πλευρές. Η στάθμη επιπέδου του ισογείου είναι ενιαία στα +0,60 μ. [ΕΙΚΟΝΑ Β.2., Παράρτημα Β].

Στη δυτική του πλευρά (Όψη Δ) ακουμπά στο κτίριο μεταγενέστερη προσθήκη χαμηλού ύψους με ανεξάρτητη πρόσβαση, η οποία χρησιμοποιείται σαν λεβητοστάσιο. Σαν αποτέλεσμα του προσκτίσματος αυτού κλείστηκε το αντίστοιχο (συμμετρικά) με την ανατολική (Όψη Β) άνοιγμα. [ΕΙΚΟΝΕΣ Β.8. και Β.13., Παράρτημα Β].

Επίπεδο Ορόφου:

Στον όροφο επαναλαμβάνεται η διάταξη της κάτοψης του ισογείου. Το άνοιγμα πάνω από την κεντρική είσοδο είναι παράθυρο και έχει μπροστά του, ένα ημικυκλικό στέγαστρο από μπετόν με ανάγλυφες διακοσμητικές ταινίες στο κάτω μέρος του. Στη δυτική όψη έχει επίσης κλειστεί, το αντίστοιχο με του ισογείου άνοιγμα. Η στάθμη επιπέδου του ορόφου είναι ενιαία στα +5,40 μ. [ΕΙΚΟΝΑ Β.3., Παράρτημα Β].

5) ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Στο κτίριο του παλιού Δημοτικού Σχολείου Σίνδου πρόκειται να στεγαστούν οι υπηρεσίες του Δήμου Εχεδώρου. Η χρήση παραμένει δημόσια και απαιτεί ορισμένες βελτιώσεις στην εσωτερική διαρρύθμιση ώστε να εναρμονίζονται με τις σύγχρονες απαιτήσεις ενός ανοικτού προς το κοινό χώρου δημοτικών υπηρεσιών. Εκμεταλλευόμαστε τα μεγάλα καθαρά ύψη μεταξύ των ορόφων για να δημιουργήσουμε ένα επιπλέον επίπεδο, αυτό της σοφίτας.

Το κέλυφος του κτιρίου είναι διατηρητέο και χαρακτηρισμένο σαν μνημείο από το 2008. Η τοιχοποιία τόσο εξωτερικά όσο και εσωτερικά είναι φέρουσα άοπλη από οπτοπλινθοδομή με συμπαγείς οπτόπλινθους και υλικό αρμών τσιμεντοκονίαμα. Διατηρούμε την φέρουσα τοιχοποιία, ενισχύοντάς την στατικά με την εφαρμογή μανδυνών εκτοξευόμενου σκυροδέματος ((gunite (γκανάιτ)).

Όπως περιεγράφηκε και παραπάνω, η μορφολογία του κτιρίου μας βασίζεται στην συμμετρικότητα ως προς τον κεντρικό άξονα της εισόδου, στη μνημειακότητα και στην καθαρή μορφή του όγκου. Και τα τρία αυτά στοιχεία τα διατηρούμε και τα τονίζουμε με ελάχιστες παρεμβάσεις.

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ

Οι κύριες τεχνικές εργασίες της παρούσας μελέτης που αφορά στο κτίριο του Παλιού Δημοτικού Σχολείου Σίνδου είναι:

- η στατική ενίσχυση της διατηρητέας φέρουσας τοιχοποιίας με μανδύα εκτοξευόμενου σκυροδέματος ((gunite (γκανάιτ)),
- η ολική ανακατασκευή της στέγης, με ειδική κατασκευή που συνδυάζει ξύλο και μέταλλο
- η ολική αντικατάσταση των δαπέδων και η αποκατάσταση των τελικών επιφανειών των τοίχων,
- η προσθήκη επιπέδου σοφίτας,
- η αντικατάσταση κλιμακοστασίων,
- η πρόβλεψη ανελκυστήρα,
- η αλλαγή εσωτερικών διαρρυθμίσεων,
- η αναδιαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.
- η αντικατάσταση κουφωμάτων,

Έχουμε δύο κατηγορίες καθαιρέσεων, αυτές που είναι απαραίτητες για τη στατική ενίσχυση της φέρουσας τοιχοποιίας και αυτές που είναι απαραίτητες για λόγους διαρρύθμισης της κάτοψης. Οι τεχνικές εργασίες και οι καθαιρέσεις περιγράφονται αναλυτικά ανά επίπεδο:

ΕΠΙΠΕΔΟ ΥΠΟΓΕΙΟΥ:

Το επίπεδο δαπέδου του υπογείου θα πρέπει να υποβαθμιστεί περιμετρικά της φέρουσας τοιχοποιίας μέχρι το βάθος θεμελίωσης (-2.00 μέτρα) για να σκυροδετηθούν τα πέλματα του μανδύα εκτοξευόμενου σκυροδέματος ((gunite (γκανάιτ)).

Αυτοί οι μανδύες θα κατασκευασθούν σε όλους τους ορόφους και σκοπός τους είναι η στατική ενίσχυση της φέρουσας τοιχοποιίας. Οι μονόπλευροι μανδύες θα έχουν πάχος 20cm ενώ οι αμφίπλευροι 10cm. Μονόπλευροι μανδύες θα τοποθετηθούν στην εσωτερική παρειά των εξωτερικών τοίχων της φέρουσας τοιχοποιίας ενώ αμφίπλευροι μανδύες θα τοποθετηθούν και στις δύο παρειές των εσωτερικών τοίχων [ΕΙΚΟΝΑ Γ.1.1., Παράρτημα Γ].

Κατόπιν, το δάπεδο του υπογείου θα επανεπιχωθεί, με τελική επίστρωση από γκρο-μπετόν (gros beton) ώστε να επανέλθει σε ένα ενιαίο τελικό επίπεδο. Η τελική στάθμη δαπέδου του υπογείου διατηρείται στο σημερινό -0,70 μ. στο μεγαλύτερο μέρος του υπογείου, εκτός από ένα τμήμα της ανατολικής πλευράς που ορίζεται από τον δεύτερο εσωτερικό (ανατολικό) τοίχο μέχρι την άκρη του κτιρίου. Το κομμάτι αυτό θα έχει τελική στάθμη στο -1,50 (-1,00 στην περιοχή του ανελκυστήρα) και θα χρησιμοποιείται σαν χώρος Η/Μ εγκαταστάσεων. Δημιουργείται σκάλα πρόσβασης από το ισόγειο.

Στους εσωτερικούς τοίχους της φέρουσας τοιχοποιίας θα γίνουν νέα ανοίγματα, με διάσταση 0,80Χ0,60 μ. κατά μέσο όρο, απαραίτητα για τη διέλευση του μηχανολογικού εξοπλισμού.

ΕΠΙΠΕΔΟ ΙΣΟΓΕΙΟΥ:

Προκειμένου να διατηρηθεί η συμμετρία του κτιρίου με βασική την αρχική μορφολογία του, καθαιρείται: α) η εξωτερική μεταγενέστερη προσθήκη του λεβητοστασίου στη δυτική πλαϊνή όψη του κτιρίου, που φαίνεται να έχει κλειστεί εκ των υστέρων (πιθανώς όταν κτίστηκε το λεβητοστάσιο) και β) η υπαίθρια διαμόρφωση (σκάλα) στην ανατολική, πλαϊνή του όψη Β, αποκαθιστώντας έτσι τη συμμετρία της κάτοψης. Στη δυτική όψη Δ επαναφέρουμε το άνοιγμα ενώ το άνοιγμα της ανατολικής όψης Β παραμένει ως έχει, αλλά μετατρέπεται σε παράθυρο αντί για πόρτα, καθώς ο χώρος κάτω από τη σκάλα θα γίνει χώρος WC για Α.Μ.Ε.Α.

Ακόμη, καθαιρείται η υπαίθρια διαμόρφωση κλίμακας και πλατύσκαλου της κεντρικής εισόδου, προκειμένου να επανασχεδιαστεί με νέες προδιαγραφές. Η κεντρική σκάλα εισόδου ανασχεδιάζεται ώστε πλέον να τηρεί τις προδιαγραφές Α.Μ.Ε.Α. και συνδυάζει δύο συμμετρικές ράμπες, κατά μήκος της πρόσοψης με αναβαθμούς (ραμπόσκαλα).

Όλες οι φέρουσες τοιχοποιίες, εξωτερικές και εσωτερικές, ενισχύονται με γκανάιτ, όπως περιγράφεται παραπάνω. Η θερμομόνωση τοποθετείται εσωτερικά.

Εσωτερικά, καθαιρούνται εξολοκλήρου τα ξύλινα δάπεδα και το κλιμακοστάσιο που οδηγεί στον όροφο. Ακόμη καθαιρείται ο τοίχος πάχους 0,15 μ. που υπάρχει στη δυτική πλευρά του διαδρόμου (γραφείο διδασκάλων). Το νέο δάπεδο αποτελεί εξολοκλήρου καινούρια κατασκευή με βασικό σκελετό από μέταλλο και στοιχεία από μπετόν. Η τελική του επίστρωση θα είναι από κεραμικά πλακάκια, που μιμούνται την υφή και την όψη του ξύλου. Το κλιμακοστάσιο επίσης θα είναι από μεταλλική κατασκευή με μπετονένια στοιχεία και τελική επίστρωση από πλακάκια όμοια με αυτά του δαπέδου.

Προκειμένου να δημιουργηθεί μία αίσθηση ενιαίου ανοικτού χώρου, που να σχετίζεται με τη μελλοντική χρήση των χώρων του ισόγειου και ιδιαίτερα του κεντρικού χώρου υποδοχής - εκθέσεων, μεταβάλλουμε τα ανοίγματα της εσωτερικής φέρουσας τοιχοποιίας ως εξής:

Το άνοιγμα στην φέρουσα τοιχοποιία της δυτικής αίθουσας μετακινείται σε πιο κεντρική θέση, ως προ το χώρο των γραφείων. Το άνοιγμα της κεντρικής αίθουσας διαπλατώνεται συμμετρικά, ενώ στον ίδιο τοίχο προστίθενται δύο ακόμη νέα ανοίγματα, που θα μετατραπούν σε βιτρίνες εκθεμάτων. Θα δημιουργηθεί έτσι μια πιο ανοιχτή σχέση μεταξύ διαδρόμου - αίθουσας και μία αίσθηση ενιαίου χώρου. Τέλος, το άνοιγμα της ανατολικής αίθουσας μετατοπίζεται ελαφρώς (κατά 47 εκ.) σε πιο ευνοϊκή θέση (σε σχέση με το κλιμακοστάσιο) για τον ανελκυστήρα και στον ίδιο τοίχο δημιουργείται ένα νέο άνοιγμα που θα αποτελέσει και την είσοδο στον χώρο των γραφείων [ΕΙΚΟΝΑ Γ.1.2., Παράρτημα Γ].

Η τελική στάθμη των δαπέδων στο ισόγειο είναι στο +0,60 μ., εκτός από την ανατολική αίθουσα που είναι στο +1,23 μ., για να εξασφαλιστεί ένα βιώσιμο ύψος στον υποκείμενο υπόγειο Η/Μ χώρο. Ακόμη, τοποθετείται εσωτερικός ανελκυστήρας στην πλευρά του κλιμακοστασίου, ώστε να συγκεντρώνονται οι κατακόρυφες προσβάσεις σε ένα πόλο.

Με απαίτηση του κτιριολογικού, οι δύο πλευρικές αίθουσες διαχωρίζονται σε τμήματα – γραφεία, με διαχωριστικούς τοίχους από γυψοσανίδες. Με το ίδιο υλικό δημιουργούνται οι διαχωριστικοί τοίχοι και των WC κοινού, WC Α.Μ.Ε.Α., της αποθήκης κάτω από τη σκάλα και του φρεατίου του ανελκυστήρα.

Σε όλο το επίπεδο τοποθετούνται ψευδοροφές από γυψοσανίδες για να κρύψουν τα μηχανολογικά δίκτυα [ΕΙΚΟΝΑ Γ.2.1., Παράρτημα Γ].

ΕΠΙΠΕΔΟ ΟΡΟΦΟΥ:

Το επίπεδο δαπέδου του ορόφου χαμηλώνει στάθμη από +5,40 που βρίσκεται σήμερα, σε +5,13. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται μεγαλύτερο καθαρό ύψος στο επίπεδο της σοφίτας, χωρίς να επιβαρύνεται ο υποκείμενος όροφος από θέμα καθαρού ύψους.

Όλες οι φέρουσες τοιχοποιίες, εξωτερικές και εσωτερικές, ενισχύονται με γκανάιτ, όπως περιγράφεται παραπάνω. Η θερμομόνωση τοποθετείται εσωτερικά [ΕΙΚΟΝΑ Γ.1.3., Παράρτημα Γ].

Προς χάριν συμμετρίας και συνέπειας της όψης επαναφέρουμε και στον όροφο, στη δυτική όψη, το αντίστοιχο με το ισόγειο άνοιγμα.

Εσωτερικά, καθαιρούνται εξολοκλήρου τα ξύλινα δάπεδα και το κλιμακοστάσιο. Ακόμη καθαιρείται ο τοίχος πάχους 0,15 που υπάρχει στη δυτική πλευρά του διαδρόμου (γραφείο διδασκάλων 2). Ομοίως με το ισόγειο, το νέο δάπεδο αποτελεί εξολοκλήρου καινούρια κατασκευή με βασικό σκελετό από μέταλλο και στοιχεία από μπετόν. Η τελική του επιστρωση θα είναι από κεραμικά πλακάκια, που μιμούνται την υφή και την όψη του ξύλου.

Τα ανοίγματα στην φέρουσα εσωτερική τοιχοποιία μεταβάλλονται για να εξυπηρετήσουν τις νέες χρήσεις. Στην τοιχοποιία της δυτικής αίθουσας μετακινούνται τα δύο υπάρχοντα ανοίγματα σε πιο κεντρικές θέσεις. Η κεντρική αίθουσα αποκτά δύο συμμετρικά ανοίγματα, αντί μίας κεντρικής εισόδου. Η ανατολική αίθουσα επίσης αποκτά ένα νέο άνοιγμα, ενώ το υπάρχον μετακινείται ελαφρώς προς τον κεντρικό άξονα του κτιρίου, κατ' αντιστοιχία με το αντίστοιχο άνοιγμα του ισογείου.

Τέλος κρίνεται απαραίτητο για λειτουργικούς λόγους να ανοιχτεί από ένα άνοιγμα στον κάθε ένα από τους δύο διαχωριστικούς τοίχους μεταξύ των αιθουσών.

Η κεντρική και ανατολική αίθουσες, διαχωρίζονται σε τμήματα – γραφεία, με διαχωριστικούς τοίχους από γυψοσανίδες με αντίστοιχα ανοίγματα. Με το ίδιο υλικό δημιουργούνται οι διαχωριστικοί τοίχοι του WC και του φρεατίου του ανελκυστήρα, όπως και του πρώην γραφείου διδασκάλων 2.

Σε όλο το επίπεδο τοποθετούνται ψευδοροφές από γυψοσανίδες για να κρύψουν τα μηχανολογικά δίκτυα [ΕΙΚΟΝΑ Γ.2.2., Παράρτημα Γ].

Στο στέγαστρο της όψης, κατασκευάζεται μεπετονένιο στηθαίο ύψους +0,35 μ. ενώ η επιφάνεια του καλύπτεται από βότσαλο.

ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΟΦΙΤΑΣ:

Δημιουργείται στη στάθμη +8,65 σοφίτα με δάπεδο ίδιας τεχνοτροπίας με των άλλων δύο ορόφων και τελική επίστρωση από κεραμικά πλακάκια, που μιμούνται την υφή και την όψη του ξύλου. Το δάπεδο έχει τρύπα που βλέπει στον όροφο και βοηθητικούς χώρους, ένα μικρό χώρο αποθήκης/αρχείου, ένα χώρο WC και μια μικρή κουζίνα. Ο υπόλοιπος χώρος είναι ενιαίος. Εδώ καταλήγουν το κλιμακοστάσιο και ο ανελκυστήρας. Το καθαρό ύψος του ορόφου κυμαίνεται από το 1,95μ. στην περίμετρο μέχρι τα 2,40 μ. στον άξονα του κορφιά. Ακόμη, υπάρχει μία λωρίδα από γυαλί στο δάπεδο που εκτείνεται κατά μήκος της νότιας όψης, για λόγους φωτισμού.

Οι διαχωριστικοί τοίχοι που ορίζουν τους χώρους κατασκευάζονται από γυψοσανίδες. Σε όλο το επίπεδο τοποθετούνται ψευδοροφές από γυψοσανίδες για να κρύψουν τα μηχανολογικά δίκτυα [ΕΙΚΟΝΑ Γ.2.3., Παράρτημα Γ].

ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ:

Στέγη:

Η στέγη καθαιρείται πλήρως [ΕΙΚΟΝΑ Γ.1.4., Παράρτημα Γ] και αντικαθίσταται από νέα με σκελετό από μέταλλο και ξύλο και επίστρωση από γαλλικό κεραμίδι. Η νέα στέγη αποτελεί ειδική κατασκευή και έχει γίνει ιδιαίτερη έρευνα βασισμένη σε παλαιά πρότυπα για τον τρόπο που θα συνδυάζεται ο ξύλινος σκελετός με τις μεταλλικές ντίζες [ΕΙΚΟΝΕΣ Γ.2.5 -Γ.2.9., παράρτημα Γ]. Η νέα στέγη ανυψώνεται κατά 40 εκ. σε σχέση με την παλιά προκειμένου να δημιουργηθεί μία σταθερή βάση από οπλισμένο σκυρόδεμα περιμετρικά στην τοιχοποιία. Η βάση αυτή έχει και αισθητικό πλεονέκτημα: απομακρύνει τη στέγη από την άκρη των οξυκόρυφων διακοσμητικών στοιχείων των ανοιγμάτων του ορόφου, αναδεικνύοντας τα υπάρχοντα διακοσμητικά στοιχεία της διατηρητέας όψης. Τα ζευκτά της στέγης είναι κατασκευασμένα από ξύλινες δοκούς και εφαρμόζουν πάνω στη βάση από μετόν με μεταλλικές υποδοχές στερέωσης. Μεταλλικά στοιχεία στερεώνουν και τα ζευκτά μεταξύ τους στην κορυφή. Σε κάθε ζευκτό αντιστοιχεί ένα μεταλλικό σύστημα ράβδων τύπων Pfeifer M27. Οι ράβδοι αυτοί, δίνουν ένα πιο ήπιο και ελαφρύ οπτικά αποτέλεσμα από τις συνήθεις ξύλινες κατασκευές [ΕΙΚΟΝΑ Γ.2.4., Παράρτημα Γ]. Επιπλέον χαρακτηριστικό του σχεδιασμού της στέγης που παρατηρείται σε κάθε σημείο συναρμογής αυτών των ράβδων, είναι η προέκταση ενός ξύλινου στοιχείου, το οποίο έχει τη βάση του στη δοκό και στην άλλη άκρη του φωτιστικό στοιχείο.

Δάπεδο:

Τα νέα δάπεδα αποτελούν συνδυασμό μεταλλικού σκελετού με επιφάνεια από οπλισμένο σκυρόδεμα. Ο μεταλλικός σκελετός αποτελείται από πλέγμα μεταλλικών δοκών με συνδυασμό των τύπων ΙΡΕ και ΗΕΒ. Ο σκελετός καλύπτεται από χαλυβδόφυλλο τύπου SYMDECK 50, στο οποίο μπαίνει χυτό οπλισμένο σκυρόδεμα για να το σταθεροποιήσει. Κατόπιν η πλάκα του μπετόν καλύπτεται από το υλικό επιλογής μας, που είναι κεραμικά πλακίδια που μιμούνται την υφή και την όψη των ξύλινων σανίδων. Ο μεταλλικός σκελετός αποτελεί επίσης τη βάση του σκελετού ανάρτησης των ψευδοροφών από γυψοσανίδα.

6) ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ

Καθώς το κέλυφος του κτιρίου αποτελεί διατηρητέο μνημείο, κρατάμε όλα τα ανοίγματα ως έχουν, ώστε να μην αλλοιωθούν οι όψεις. Τα υπάρχοντα παράθυρα είναι από ξύλο και η κατάσταση τους θεωρείται ασύμφορη διατήρησης - συντήρησης. Κρίνεται απαραίτητη η ανακατασκευή από το ίδιο υλικό και η αντικατάσταση συνολικά όλων των κουφωμάτων.

Σημειώνουμε εδώ ότι το κούφωμα στην ανατολική όψη του ισογείου παραμένει ίδιο σε άνοιγμα (μέχρι το δάπεδο) αλλά το νέο κούφωμα θα είναι παραθύρου και όχι πόρτας, λόγω χρήσης του χώρου σαν WC Α.Μ.Ε.Α.

7) ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΓΙΑ Α.Μ.Ε.Α.

Βάσει των νέων προδιαγραφών, θεωρείται αδιανόητη η σχεδίαση δημόσιων κτιρίων χωρίς πρόβλεψη πρόσβασης για άτομα με ειδικές ανάγκες ή μειωμένης κινητικότητας (Α.Μ.Ε.Α.). Τη χρονολογία κατασκευής του κτιρίου δεν υπήρχε καμία τέτοια πρόβλεψη. Συνεπώς, σχεδιάστηκαν ράμπες πρόσβασης από την κύρια είσοδο, ένας ειδικός χώρος υγιεινής WC Α.Μ.Ε.Α. στο επίπεδο του ισογείου και προστέθηκε ανελκυστήρας, επαρκών διαστάσεων για να εξυπηρετεί την κατακόρυφη μετακίνηση τους.

8) ΚΤΙΡΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το κτίριο αποτελείται από τέσσερα επίπεδα και οι λειτουργίες των χώρων περιγράφονται ως εξής:

Α. Υπόγειο : Στο υπόγειο δημιουργείται υπόγειος χώρος για τη λειτουργία του ανελκυστήρα, χώρος αποθήκευσης και η/μ χώρος.

Β. Ισόγειο : Στο ισόγειο δημιουργούνται:

1. Αίθουσα δημοτικού συμβουλίου-εκδηλώσεων στο κεντρικό τμήμα του ισογείου
2. Γραφεία για τη νομική υπηρεσία, την εξυπηρέτηση του πολίτη, τους δημοσιογράφους και τον προγραμματισμό του Δήμου (μαζί με τους τεχνικούς)
3. Χώρος για τον server
4. Ειδική θέση για την υποδοχή - τηλεφωνητή
5. Χώροι WC ανδρών, γυναικών και Α.Μ.Ε.Α.

Γ. Όροφος : Στον όροφο δημιουργούνται χώροι γραφείων:

1. Γραφείο δημάρχου που περιλαμβάνει και χώρο συσκέψεων και προσωπικό χώρο WC - ντουζ
2. Γραφείο ιδιαιτέρας δημάρχου μέσω της οποίας γίνεται η πρόσβαση στο γραφείο του δημάρχου
3. Γραφείο προέδρου του δημοτικού συμβουλίου
4. Γραφείο γενικού γραμματέα
5. Γραφείο συμβούλων – συνεργατών
6. Γραφείο γραμματειακής υποστήριξης των χώρων 3 έως 5
7. Ο κεντρικός χώρος μπροστά από τα γραφεία διαμορφώνεται σε χώρο αναμονής - εκθέσεων και είναι σε άμεση οπτική επαφή με τους χώρους της σοφίτας του κτιρίου

Δ. Σοφίτα : Στη σοφίτα δημιουργείται ενιαίος χώρος εκθέσεων - εκδηλώσεων, WC ανδρών-γυναικών, μικρός χώρος κουζίνας για τις ανάγκες των εργαζομένων, καθώς και μικρή αποθήκη.

Ε. Υπαιθριες Διαμορφώσεις: Περιμετρικά του κτιρίου προτείνεται νέα δαπεδόστρωση στο πίσω και στα δύο πλαϊνά μέρη του κτιρίου με μαρμαρινούς κυβόλιθους. Το ίδιο υλικό επιλέγεται και στα δρομάκια πρόσβασης από την οδό Παπάγου και τον Πεζόδρομο προς χάριν ομοιομορφίας. Ακόμη, επεμβαίνουμε και στο πεζοδρόμιο επί της οδού Μεγ. Αλεξάνδρου, συνεχίζοντας το κυκλικό σχήμα της πλατείας εις βάρος των τυπικών πλακών πεζοδρομίου. Η αλλαγή αυτή υλικού κρίνουμε ότι θα δώσει έμφαση στο σχήμα της πλατείας, εξισορροπώντας το σχέδιο.

Οι επιφάνειες πρασίνου κρίνονται επαρκείς και ενισχύονται με φύτευση νέων δέντρων και τοποθέτηση μικρών καθιστικών με σκοπό την ανάδειξη του κτιρίου και την τόνωση της συμμετρίας της όψης του.

Διατηρήσαμε τον ενιαίο χώρο της πλατείας προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες των χρήσεων που καλείται να καλύψει, όπως και το μεγαλύτερο μέρος του υπάρχοντος υλικού.

Όσον αφορά τον αστικό εξοπλισμό, προσθέσαμε καθίσματα, ψύκτες, φωτιστικά, κάδους, χώρο στάθμευσης ποδηλάτων και διαμορφώσαμε το όριο του χώρου στάθμευσης με το πίσω μέρος του κτιρίου σε ζαρντιέρα. Σκοπός ήταν να αποκοπεί οπτικά το κτίριο από τους πράσινους κάδους που αφήνονται στο χώρο στάθμευσης, αλλά και από τα αυτοκίνητα. Προτείνουμε η φύτευση της ζαρντιέρας να γίνει με αρωματικούς θάμνους, για κάλυψη των οσμών.

Τα στοιχεία του αστικού εξοπλισμού συνδυάζουν επένδυση από λευκό μάρμαρο, με στοιχεία από σκούρο ξύλο και μέταλλο σε παραπλήσια με το ξύλο απόχρωση. Το υγρό στοιχείο προστίθεται με τη μορφή σύγχρονων ψυκτών, σε κομβικά σημεία: στα σημεία πρόσβασης από τα πλαϊνά δρομάκια στο κτίριο και λίγο μετά από τους συμμετρικά τοποθετημένους χώρους στάθμευσης ποδηλάτων (χωρητικότητας συνολικά 48 ποδηλάτων).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

[1]"Ο Κάμπος της Θεσσαλονίκης. Μια αναδίφηση στη διαχρονική πορεία του" - Γκλαβέρης Αθ. Θεόδωρος, Θεσσαλονίκη 1998, Εκδ. Κοινότητα Καλοχωρίου, σελ. 41-44/127-130/206-208/279-282/339-345/366-368.

[2] "Τα σχολικά κτίρια της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης 1821-1929, από τις προδιαγραφές στον προγραμματισμό." - Καλαφάτη Ελένη, Αθήνα 1988, Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολογίας, Γ.Γ.Ν.Γ., σελ. 167-175/177-179/τμήμα Α',

[3]"Τάσεις στη σχολική αρχιτεκτονική", Τσουκαλά Κυριακή, Παρατηρητής 2013, σελ 51-61.

[4]"Νέες αρχιτεκτονικές τάσεις στα σχολικά κτίρια της Θεσσαλονίκης του μεσοπολέμου (1920-1940) - Βασίλης Σ. Κολώνας, εισήγηση από τα πρακτικά του Συμποσίου "Η Θεσσαλονίκη μετά το 1912, (Θεσσαλονίκη, 1985)

[5] "Σχολική αρχιτεκτονική στο μεταίχμιο: το παράδειγμα του 1^{ου} Ολοήμερου Δωδεκαθέσιου Δημοτικού Σχολείου Θεσσαλονίκης" - Μοστρού Ευανθία, προπτυχιακή εργασία για το μάθημα "Ζητήματα Ιστορίας της Σχολικής Αρχιτεκτονικής" (διδ. Π. Τσολάκης), 2010

[6] Μαρτυρία του κου Παπαδόπουλου Στυλιανού (δασολόγος), που είναι γνώστης της ιστορίας της περιοχής.

ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΥΛΙΚΟ ΑΠΟ:

[7]"Traite de serrurerie et construction eu fer", Ch.Julliot Editor, Paris 1889

[8]"Σχολική Αρχιτεκτονική, η σχολική αίθουσα και η σχέση της με το σύγχρονο σχολείο", κείμενο διάλεξης 02-02-2010, Τζιορίδης Αντώνιος, Φωτίου Θεανώ, ΕΜΠ.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης